

POKROK

PUBLISHING CO.

vydáva

POKROK ZÁPADU

a místní vydání

v Crete, pro Saline okres, Nebraska; ve Schuyler a Clarkson, pro okres Colfax, Nebraska; ve Wilson, Kas, pro stát Kansas; v Cedar Rapids, Ia., pro stát Iowa; v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesota, a v Tyndall, S. D., pro stát South a North Dakota.

Předplatné:

Pro Spojené Státy, \$2.00. Pro Kanadu, \$2.50. Do Evropy, \$3.00 ročně.

Zásilky peněz dějtež se pomocí peněžních poukázek (Money Orders), expresních poukázek Express Money Orders), bankovních poukázek (Bank Draft), anebo v registrovaném dopise.

Oznamujete-li své přestěhování, udejte starou i novou adresu.

Dopisy z kruhů čtenářstva uvěřitelně ochotné. Musí být slušné, psané bez úmyslu někoho osobně poškodit a podepsány plným jménem, ať již má být v redakci utajeno, anebo s dopisem uveřejněno.

ČESKOSLOVENSKÁ ARMÁDA.

Dokud jsme neměli armádu, slýchávali jsme často poznámky nevědomých nebo zlovlných lidí, sejtých v naše řady nedověru a celé akce vedoucí, vedoucí lidé obviňování, že nedosáhli uznání našich požadavků, voláno po zřízení armády. Úsilovně práci Československé Národní Rady se podařilo obrátiti zájem celého světa k naší věci a konečně povolena i Československá ARMÁDA. Čekali bychom radostně uklidnění v našem táboře, čekali bychom novou energičtější práci, zvýšenou obětavost, probuzení oprávněného sebevědomí.

A práce ještě i nyní se najdou lidé, kteří z nepochopitelných důvodů nemohou se připojiti radostně k těm, kdož ve svatém zanícení jdou za moře se zbraní v ruce hájiti právo našeho národa na svobodu, rozbičtí pouta zhozená na štíh našich bratří německo-maďarskou hordou.

Jak možno si vysvětliti, že se nestýchají někteří lidé — naši lidé otravovati zlomyslnými poznámkami ty, kdož nabídlí svému národu život svůj, trhati je z výše, na kterou je vynesla jejich vůle k velkému činu, k velké oběti.

Lze se proto, že se musí lháti, chce-li se tvrditi, že krása je ošklivost, že obět je hloupost, že statečnost je hubbuk. Mluví se o zoufalství, o horšící pídě pod nohama a netekne se, že v naší armádě v Rusku a ve Francii jsou naši nejlepší a nejzdatnější dělníci a rolníci, že tam jsou nejčestnější a nejzdatnější členové naší inteligence.

Tisíce našich dobrovolníků padlo, tisíce jich jde životem se zdravím podřátým, ale s úsměvem na rtech, protože je blaží vědomí vykonané povinnosti. Kdo může míti úsměvek na rtech při pohledu na tyto hrůzy.

Kdo se nepokloní před těmi, kteří dnes odcházejí hrde a radostně, aby roznožili řady našich reků?

Kdyby do naší armády vstoupil člověk, který nedovedl svůj život vnéstati do formy dané základem a společenskou morálkou, nestal by jeho úplné očistě jeho vznešená obět.

Ale my víme, že v naší armádě jest květ národa a proto milujeme svou armádu a jsme na ni hrdí. Této výše neposkvrní lidé zlí a nízí, kteří žijí v nížních svých nízkých sobeckých zájmů, nemají smyslu pro čistou výši blankytu, pro neposkvrněnou čistotu ledovců, k nimž se nikdy nemohou povznést. Jděte za příkladem našich nesmrtelných hrdin, které jsme tak rádi oslavovali na hlučných sluhách a v našich písních.

Máte-li nějaké pochyby nekeřsejte, ale ptejte se svých důvěrníků, pište do kanceláře Ústřední v New Yorku a budete ujistěni, že se Vám dostane uspokojivého a ochotného vysvětlení ve všech pochybách.

Naše vojenská akce je na správné cestě a na pevném základě. Zdá-li se vám, že jsou někde nedostatků, nerozčilujte se, nezlehčujte hned celou věc, nýbrž pokynem,

radou ukažte cestu k nápravě a staňte se tak účastní velkého díla, které bude tím lepší, čím více lidí dobrých bude o něm mysliti a pro ně pracovati.

Nevědomé poučujte, zlomyslné stihněte svým opovržením. Chraňte se malomyslnosti a slabosti nyní, kdy ohromné drama světové války blíží se ke konci.

Nezklamte důvěru národa, který donna bojuje a trpí v pevné naději a víře, že přijdou osvoboditelé — junáci, dobrovolníci, kteří silnou čestnou rukou rozdrtili jeho žaláře.

Česko-slovenská armáda je středem nejlepších, nejstatečnějších synů našeho národa. Pospěšte v jejich šik.

ČESKOSLOVENSKÁ ARMÁDA A FRANCOUZSKÝ TISK.

Tisk. Kan. Čes. Nar. Sdružení a Svazu Čes. Kat.

Sotva vydán dekret francouzské vlády o utvoření samostatné československé armády ve Francii, ihned rozepsaly se všechny čelné francouzské denníky o naší armádě. Máme po ruce neméně než 18 denníků francouzských, v nichž i spisovatelé světových jmen líčí význam naší armády. Tak již věnovali celé sloupce proslulý žurnalista a revolucionář Hervé a spisovatel Paul Margueritte. Jiné časopisy, jako L'Humanité, otiskly interview a drem. Beněsem, drem. Sychravou a kapitánem Otakarem Husákem, velitelem prvního pluku československé armády ve Francii.

Než nejmenom to: Vídeňské a říšskoněmecké listy překvapeny naší vojenskou akcí a rozrušeny na nejvyšší míru otiskly mnohé z těchto článků z Matinu a Journalu de Débats, a z německých listů těch i československá veřejnost v roduých zemích našich byla jimi velmi důkladně informována.

Tak otiskl tento článek "Matinu":

"Uzíkonní existence národní armády československé je cenou zástavou, která poskytnuta byla našim přátelům v Čechách a zejména Československé Národní Radě v Paříži, která neuvázně pracuje k osvobození své země. Je to rovněž uznání, že úsilí Čechoslováků, zásluhou práce profesora Masaryka, majora Stefaňáka, profesora Beněse a jich spolupracovníků bylo sjednocené a disciplinované... Ústředí armády bude ve Francii na doklad, že od naší mravní ochrany Česi očekávají šťastnější budoucnost. Zatímco postaviti pod československý prapor ve Francii největší možný počet mužů, počet, který by odpovídá možnosti naší zámožné větve. Není ještě pozdě rozvinout největší možnou činnost v tom směru. Všichni, kdož mohou, nechtějí vykonati vojenskou povinnost. Ti pak, kdož sami nemohou aneb nechťejí a poškozují ať sloven mluveným neb psaným vojenskou akcí naší, přesvědčte se dříve neb později, že vojenská akce nejen byla v soulase s právní našeho národa a s velikostí jeho slavných tradic, ale že byla také jeho záchranou a obrozením."

CO BUDOU DĚLAT VOJÍNÍ PO VÁLCE.

Otázka, co budou dělat vojáci po válce, zaměstnává již dnes povolané kruhy, které již nyní počítají s obtížemi, jež vládě po válce nastanou.

Skoro každý vojín měl nějaké zaměstnání, které mu poskytovalo příležitost uhláti jeho existenci. Postavení tohoto byl nucen se vzdáti, když čtěl jiti hájiti zájmy svého a jiných národů. Mnoho takových prací bude znovu obsazeno silami, které po dobu války se dostatečně zapracovaly a zaměstnavatel v mnohých případech nebude ochoten změnit sílu tu za propuštěného vojína. Ukončením války přestanou se vyráběti též válečné potřeby, a velké procento dělnictva pozbuze zaměstnání. Zelezářský průmysl, který po válce dosáhne velikého, nikým netušeného rozkvětu, nebude vzor tomu v stavu dát všem dělníkům zaměstnání a náhledem toho jest, že vládním nastane veliká starost, jak předejiti nezaměstnanosti propuštěné armády.

Tato důležitá otázka zajímá též i našeho prezidenta Wilsona, jakož i ostatní národohospodářské

mezí nimi celý organizovaný sbor, který Brusilov v červencové ofenzivě označil za zářivý příklad a pravil o něm, že se bil tak, "že násim před ním padnouti na kolena". Dále je 22,000 českých zajatců v Itálii, jejich vojenské použití za dobrovolníky italské vlády dovolila. Už dnes můžeme říci, že československá armáda svou vojenskou a morální cenou, svým významem, organizací, svou přísnou a dobrovolně přijatou disciplínou, je významným faktorem." Již z tohoto článku Neue Freie Presse možno si učiniti úsudek, jak obrovský význam má pro náš národ a jeho politické tužby samostatná armáda ve Francii. Nikdo nemůže prokázat větší služby věci svého národa, než když vstoupí v řady její, nikdo pak nemůže poskytnouti větší národ více než ten, kdo se staví proti organizování naší armády, proti účasti našich hoblů československých z Ameriky v ní, anebo kdo zlehčuje a úmyslně podrývá naši vojenskou akci zde v Americe. Ostatně význam armády naší oceněn byl nejlépe tím, když naši čeští poslanci z říšské rady a všech tří zemských sněmů (českého, moravského a slezského) jednomyšlně počátkem ledna obnovili svůj slib vytrvat při československém politickém programu: samostatném československém státě. Není dnes pochyby, že právě ustavení československé armády ve Francii posílilo vůdce našeho národa i sám lid právě v kritické chvíli.

Připojujeme ještě seznam francouzských listů, jež o naší armádě se rozepsaly v delších redakčních článcích, pokud máme originály přímo ve svých rukou. Jsou to: Matin, Paris Midi, Le Petit Parisien, L'Eveil, La Victoire, L'Information, L'Humanité (interview s Beněsem a Sychravou), L'Intransigeant, Le Temps, Journal de Débats, L'Evenement, La Bataille, Le Gaulois, L'Elclair, Le Petit Journal, La Petit Gironde, Le Rappel, L'Home Libre. Některé z nich měly o československé armádě dva až čtyři články; seznam náš ovšem není ještě úplný. Jedno ovšem: že francouzský tisk plně pochopil význam československé armády a můžeme jen litovat, jestliže se práce, ač ovšem výjimečně, vyskytly v českoamerickém tisku hlasy, jež rozsvějí úmyslně a v dnešní době přímo zločinné nedvěru k naší vojenské instituci, hlavní, ne-li jedinou záruku lepší budoucnosti československého národa.

Kdyby nic jiného, tedy hlas vídeňského tisku měl by být nám všem důkazem, že je naší povinností postaviti pod československý prapor ve Francii největší možný počet mužů, počet, který by odpovídá možnosti naší zámožné větve. Není ještě pozdě rozvinout největší možnou činnost v tom směru. Všichni, kdož mohou, nechtějí vykonati vojenskou povinnost. Ti pak, kdož sami nemohou aneb nechťejí a poškozují ať sloven mluveným neb psaným vojenskou akcí naší, přesvědčte se dříve neb později, že vojenská akce nejen byla v soulase s právní našeho národa a s velikostí jeho slavných tradic, ale že byla také jeho záchranou a obrozením."

SMILEAGE BOOK.

V žádné zemi není postarano o vojiny tak, jako ve Spojených Státech. Mimo těch zmlusných, každý s chvilou dobrou výživnou stravou a povážime-li, co za tu krátkou dobu vše bylo pro naši armádu vykonáno, jest to úžasná výkonnost u porovnání s těmi národy, které se po mnoho roků na válku připravovaly. Neměli jsme žádná tak zvaná kasárna, žádné obleky ani zbraně, poněvadž Amerika na žádnou válku nepočítala, v domněnce, že lidstvo jest tak pokročilé a všechna nedorozumění cestou smírnou vyřídí.

Americkému národu nastala těžká doba. Pohodlný, přátelský život musel vyměniti za válečnou výstavu, jejíž následky v pádu vítězství, prospějí celému světu, ale běda, zdali výhra připadne nepříteli — Němcům.

Jedno, co nás musí těšiti, jest dobrovolná kázeň mezi vojiny a dobré opatření pro ně. Pro vojiny jest postarano o dobrý domov, výživnou stravu, o školy, přednášky, hudbu a konečně v každém táboře postarano i o divadla, zvláště obrázková, která mají skýtat evinciem zvaným vojínům zábavu a osvěžení. Divadla jsou ovšem soukromé podniky, do kterých se musí platit vstupné. Aby se vojínům do divadel též přístup umožnil, prodávají se po městech knížky, tak zvané "Smileage book". V knížkách těch jsou kupony, které platí co vstupenka do divadel. Kupony jsou pěticentové. Můžeme koupiti knížku s kupony za jeden dollar aneb za pět dolarů. Právě započal prodej oněch knížek a v jednom dni se jich prodalo přes pět tisíc. Ochotní jednotlivci a jednotlivky, kteří bezplatně se ku této práci nabídlí, donesou všude za značné obnosy těchto "Smileage book" prodati. Nemůžeme našemu synu neb příteli lépe přátelství projevit, než když jim jedm takovou knížku koupíme a zašleme, aneb kdo nemá ve vojenských tábořech přítele a chťel by vojínům bez přátel radost udělat, necht takovou knížku poslat neb necht poslat na vojenskou

myslitele, kterým leží blaho národa na srdci. Dobu tu však s radostí očekávají ti zaměstnavatelé, kteří se chťejí pomstíti dělníkům za jich spravedlivé požadavky v době války, ku kterým byly nyníjšími poměry drahotními donuceni.

Naše vláda pomýšlí obstarávati navrátilím se vojínům různá místa, kde by se svou pilností mohli dodělati dobré existence. Sekretář práce Wilson jest náhledu, že navrátilí se vojini mohli by býti podděleni pozemky, na kterýchžto by mohli lehece založiti svou budoucnost. President Wilson ustanovil nyní výbor, složený z vynikajících odborníků, kteří mají tu důležitou otázku prozkoumati a náhledy své pak jemu předložiti.

Benton Mackay, člen odboru pro lesnictví, jest toho náhledu, že pro tento účel hodily by se nejlépe rozsáhlé a úrodné pozemky na Alasce. Jest tam na 60,000,000 akrů dobré půdy, která jest lesem porostlá. Zem obdávna jest přírodním bohatstvím, pro rolnictví bohatou půdou, tak že by tam byla nejlepší příležitost pro ty, kteří by se chťejí svýe přičiněním vyšínouti. Ovšem, příležitost by se musela poskytnouti pracovitým dělníkům a ne nesvědomitým spekulantům. Velká uhelná ložiska pod jménem Matanuska a ta rozsáhlá údolí s výbornou ornicí, byla by ideálním místem pro nové osadníky.

Odbor práce ve Washingtoně schvaluje návrh zákona pro kolonizaci, který předložil kongresník Crosser a v kterém se požaduje upravit příležitost pro lid, aby se mohl věnovati zemědělství. Vláda by ovšem musila nejen připravit půdu, ale také obstarat potřebné nářadí a dobytek, aby vojínům bylo umožněno pro takový podnik se zajímati. V zásadě by podobný podnik nebyl nic nového. Vláda Nového Zeelandu po dlouhá léta stará se podobným způsobem o ty, kteří se chťi věnovati zemědělství.

Otázka: Jak bude po válce? měla by býti věnována větší pozornost než se dnes děje a také by měla mnohého člověka poukonnati k větší spovornosti, by později nebyl donucen své jediné bohatství — pracovní sílu — za babku nabízet.

SMILEAGE BOOK.

V žádné zemi není postarano o vojiny tak, jako ve Spojených Státech. Mimo těch zmlusných, každý s chvilou dobrou výživnou stravou a povážime-li, co za tu krátkou dobu vše bylo pro naši armádu vykonáno, jest to úžasná výkonnost u porovnání s těmi národy, které se po mnoho roků na válku připravovaly. Neměli jsme žádná tak zvaná kasárna, žádné obleky ani zbraně, poněvadž Amerika na žádnou válku nepočítala, v domněnce, že lidstvo jest tak pokročilé a všechna nedorozumění cestou smírnou vyřídí.

Americkému národu nastala těžká doba. Pohodlný, přátelský život musel vyměniti za válečnou výstavu, jejíž následky v pádu vítězství, prospějí celému světu, ale běda, zdali výhra připadne nepříteli — Němcům.

Jedno, co nás musí těšiti, jest dobrovolná kázeň mezi vojiny a dobré opatření pro ně. Pro vojiny jest postarano o dobrý domov, výživnou stravu, o školy, přednášky, hudbu a konečně v každém táboře postarano i o divadla, zvláště obrázková, která mají skýtat evinciem zvaným vojínům zábavu a osvěžení. Divadla jsou ovšem soukromé podniky, do kterých se musí platit vstupné. Aby se vojínům do divadel též přístup umožnil, prodávají se po městech knížky, tak zvané "Smileage book".

V knížkách těch jsou kupony, které platí co vstupenka do divadel. Kupony jsou pěticentové. Můžeme koupiti knížku s kupony za jeden dollar aneb za pět dolarů. Právě započal prodej oněch knížek a v jednom dni se jich prodalo přes pět tisíc. Ochotní jednotlivci a jednotlivky, kteří bezplatně se ku této práci nabídlí, donesou všude za značné obnosy těchto "Smileage book" prodati. Nemůžeme našemu synu neb příteli lépe přátelství projevit, než když jim jedm takovou knížku koupíme a zašleme, aneb kdo nemá ve vojenských tábořech přítele a chťel by vojínům bez přátel radost udělat, necht takovou knížku poslat neb necht poslat na vojenskou

Z OBORU ZDRAVOTNICTVÍ

NĚKOLIK SLOV ÚVODEM.

Zavádějice novou tuto rubriku, těšime se, že plně zavděčime se svému čtenářstvu, neboť populárně psané lékařské pojednání o různých chorobách každý se zájmem si přečte, jednak, aby uvaroval se všeho, co onemocnění mohlo by způsobiti a jednak, aby rozpoznal příznaky své choroby a pomoc zkušeného lékaře vyhledal, dříve než případ se zhorší. S potěšením sdělujeme, že podařilo se nám získati příspěvky známých odborníků v léčeni nemocí očí, uší, nosu a hrtanu pod prof. Drem. Bryandtem, který byl děkanem a profesorem nauk o očech a přibuzných orgánech po patnáct let. Později pak dokončil zvláštní kursy v léčeni očí, uší, nosu a hrtanu v Philadelphia Polyclinic Hospitalu Willsovo Oční nemocnici a Jeffersonově nemocnici v Philadelphia, Pa.

Dr. J. J. Warta narodil se dne 9. února roku 1877 a vzdělal se nejdříve na obecných školách ve Wilber, Neb. Svoji kariéru zahájil jako praktikant v lékárně ve Wilber, Neb. Později prošel s úspěchem normální kurs ve Western Normalní Koleji v Lincoln, Neb. Asi v roce 1893 opět přijal m. v. v lékařské škole v Drem, Atkinsonem v Dodge, Neb. Později pak vstoupil do Highland Park lékárnické koleje v Des Moines, Ia., kterou absolvoval první části roku 1899. Ihned j. té vstoupil do Creighton lékařské kolleje v Omaze, Neb., z které graduoval v roce 1902.

Něco o našich očích a péce o ně.

Píše Dr. J. J. Warta.

ČIMA poznáváme světo, tvar, velikost, barvu, vzdálenost, atd. A proč příroda poskytlá nám dvě oči? Mohlo by se říci, že dvě oči jsou lepší než jedno, ale k čemu je nám třeba dvou očí, když jedním mohli bychom viděti právě tolik a bylo by to mnohem jednodušší? Některí živoucí tvorové nemají žádných očí jako ryby v temných prohlubních. Příroda vzdala nepotřebují jich a kdyby i měli je, byly by pro ně bez potřeby.

Máme také jistý počet živoucích tvorů, kteří mají od dvou do osmi očí, jako některé pavouci. Ale všechny jejich oči nejsou umístěny na jejich hlavě, nýbrž některé na jejich zádech a hrudi. Proč tolik očí bylo opatřeno mu přírodou, není náležitě vysvětleno. Dvě oči zdají se býti ideálními. Obvyčejně čím nižší je druh zvířete, tím delší k stranám a zádí jsou oči umístěny, tak že, hled-li ku předu, nemohou viděti předmětu oběma očima najednou a chťejí-li jež dobře rozpoznati, musí obrátiti hlavu na stranu, jako, ku příkladu, hloupá husa.

V vyšších tříd živoučivosti ale oči jsou umístěny tak, že je možno viděti oběma očima současně. Můžeme souditi na jistou vzdálenost anebo jak daleko vše se nalézá, když se na ni díváme. S jedním okem nemohli bychom býti tak jistými. Jestliže máme něco k porovnání k věci, na kterou hledíme, můžeme lépe označiti její vzdálenost. Ku příkladu, hledíme-li na farmářské obydlí ve vzdálenosti a máme větrník, kolnu anebo pole k porovnání, jáme jistější v označení jeho vzdálenosti, kdežto dvíáme-li se za noci na světo v nějaké vzdálenosti a nemáme-li ničeho k porovnání, nemůžeme dobře uiniti odhad vzdálenosti.

Rozpoznání barev je komplikovanou věcí. Některé oči rozpoznávají barvy špatně. Barvy mají také zvláštní účinek na živoucí bytosti. Modrá a zelená, které jsou nejbližší k fialové, jsou utišující, uklidňující a příjemné. Bílá a červená mají opačné účinky. Ku příkladu, ukažte mexickému neb španělskému býku kus červeného kaliska a budete mít příležitost k bo-

tám podařilo se také vypátrati 150 železničních nákladů sůrek, 150,000 galonů kerastinu, velké množství masa, brachu, tuku a mýdla. Jeden spekulant měl v zásobě 8,000 dětských střívěn. Vny potraviny v Petrohradě poklesly značně, ale s ohledem na obtíže transportační má se za to, že opětně stoupnou. Situace je tím vážnější, že venkované odpirají prodávati potraviny za peníze, jež tolik poklesly v ceně. Je nutno opatřiti různé předměty, za které venkované jsou ochotni potraviny vyměňovati.

Rudé gardy objevily zásoby potraviny v Petrohradě.

Petrohrad, 8. února. — Pátrání po potravinách, prováděné bolševickými autoritami v Petrohradě, odhalilo skutečnost, že více jak 100,000 liber másla nahromaděno bylo spekulanty. Autori-